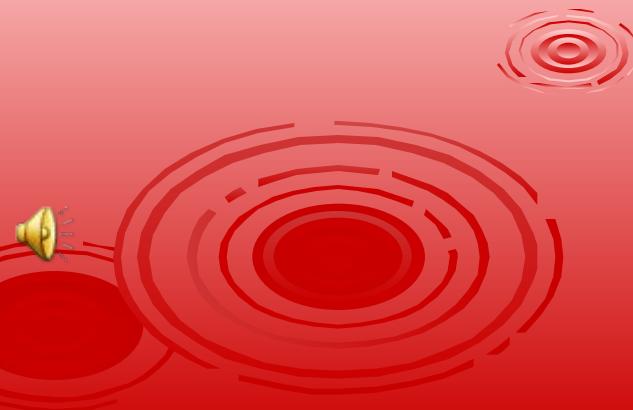
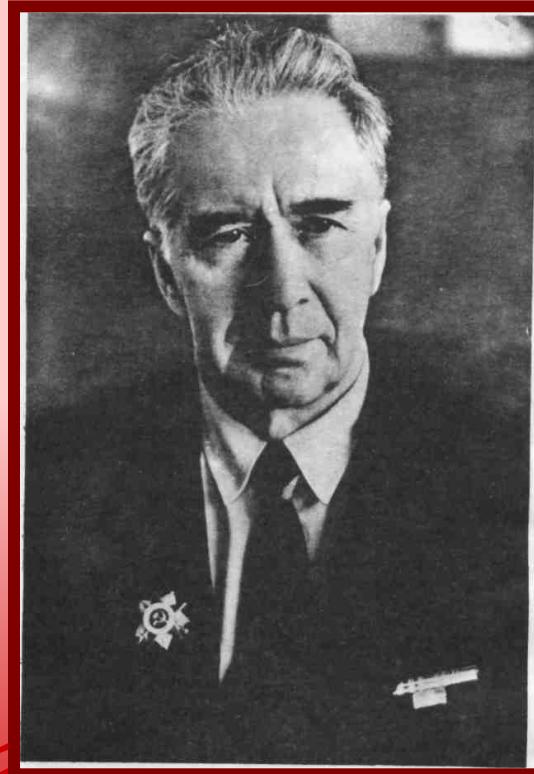

Къардэнгъущ1

Зырамыку

ильтэс 90 ирокъу

Къардэнгъущ1ым и батырыбжъэ

10.01.1918г.

Мы гъэм
Къардэнгъущ1 Зырамыку
и ныбжьыр

ильтэс 90 ирокъу

ЩЫМ ХЭХУА ЖЫЛЭР КЪОК...

Псыгүэнсүм и ц1эр дахэк1э зыгъэ1уам ящищ ё Къардэнгъущ1
Зырамыку.

1918 гъэм январым и 10 махуэм къалъхуащ, ауэ ильэс ныкъуэ мыхъуа
щ1ык1э и адэр, ильэс 11 иримыкъуа щ1ык1э и анэр ф1эк1уэдащ.

Зырамыку адэ-анэншэу къэна щхъэк1э зеиншэ хъуакъым – и
шынэхъыжь Мурид зришал1эри ип1ыжащ, гъуэгу захуэми тригъэуващ.

Талант щэджащэ!

Аүэ сыйтми уегупсысыну, уи нэгу къыш1эбгъэхъэну, зэбгъэзэхуэну урикъуни, классиибл ф1эк1а къззымыуха Псыгүэнсу къуажэм къыдэхъук1а щ1алэ ц1ык1ур Мэзкуу Лунэчарскэм и ц1эр зезыхъэ ГИТИС-м и студент зэрыхъум.

Сталиным и стипендие кърату еджащ. А лъэхъэнэм щыгъуэц Къардэнгъущ1ым япэ адыгэ драмэ «Къанщобийрэ Гуашгъагъэрэ» щитхари. ГИТИС-р диплом плъыжък1э къиухащ.

Бзаджэм уемыуалІэ, лЫІгъэм уримыбий!

1940 гъэм Зырамыку актеру мазитху нэхъ мылажъэу Дзэ плъижъым къулыкъу щищ1эну яшэ.

Десант бригадэм хэту Борисполь къалэм къулыкъур щрихъэк1ыу 1941 гъэм Хэку зауэшхуэм щ1едзэ. А гъэ дыдэм Къардэнгъущ1ыр зыхэт дзэр фашистхэм къаухъуреихь, Зырамыку у1эгъэ хъэлъэ мэхъури гъэрып1эм йохуэ.

1944 гъэм Зырамыку нэмыцэ1уэм къок1уэсык1ыжри ди дзэм къыхохъэж.

Зырамыку Хэку зауэшхуэм и орден къратац.

Адыгэ 1уэры1уатэм и тхъэмадэ!

1949 гъэм Къардэнгъущ1ыр Шортэным хешэ 1уэры1уатэ зэхуэхъэсным. Абы иужьк1э Зырамыку хэмыту экспедицэ куэд иригъэжъакъым ди щ1эныгъэхутэ институтым.

1941 гъэм иужьк1э КъБНИИ-м адыгэбзэк1э къыдигъэк1а 1уэры1уатэ тхылъхэр Шортэнымрэ Къардэнгъущ1ымрэ здащ1а лэжьыгъэш.

Адыгэ йуэрышуватэм и тхъэмадэ!

**1950 гъэм къыдэк1а
«Нартхэр» тхылъым и
макетыр зэхалъхъэ.

Кхъуэ1уфэ Хъэжбат,
Биш1о Аслъэн, Албэч
1эуес, Къардэнгъущ1
Зырамыку сымэ.**

Дышэр дышэпс хуэныкъуэкъым!

1981 гъэм къыдэк1ащ профессор Гиппиус и редакцэм щ1эту антологилем и томил1. абы хыхъэу уэрэд макъамэхэу 414 –м щышу Къардэнгъущ1ым жи1эу ятхыжа уэрэдьир 45 мэхъу. Езыим къильыхъуэжурэ магнитофонк1э итхыжауэ 118 мэхъу. Нэгъуэш1у жып1эмэ тхылъипл1ым я 1ыхъэ бгъуанэр Зырамыку жи1а уэрэдхэрщ, я 1ыхъэ щанэмрэ ныкъуэмрэ къильыхъужа уэрэдрэ макъамэрэщ.

Лы́м и гуаш्चэр и пщчэш!

Бзэм теухуауэ научнэ
сессием хэтахэр.

Адыгэ уэрэдышжыр къи1этыжу
радиом, телевиденэм,
концерхэм щ1эзыихъар
Къардэнгъущ1 Зырамыкущ. Ар
Зырамыку и 1уашхъэмахуэхэм
язш.

Научнэ къэхутак1уэ институтым
Темыркъан Юрэ кърагъэблэгъауз.

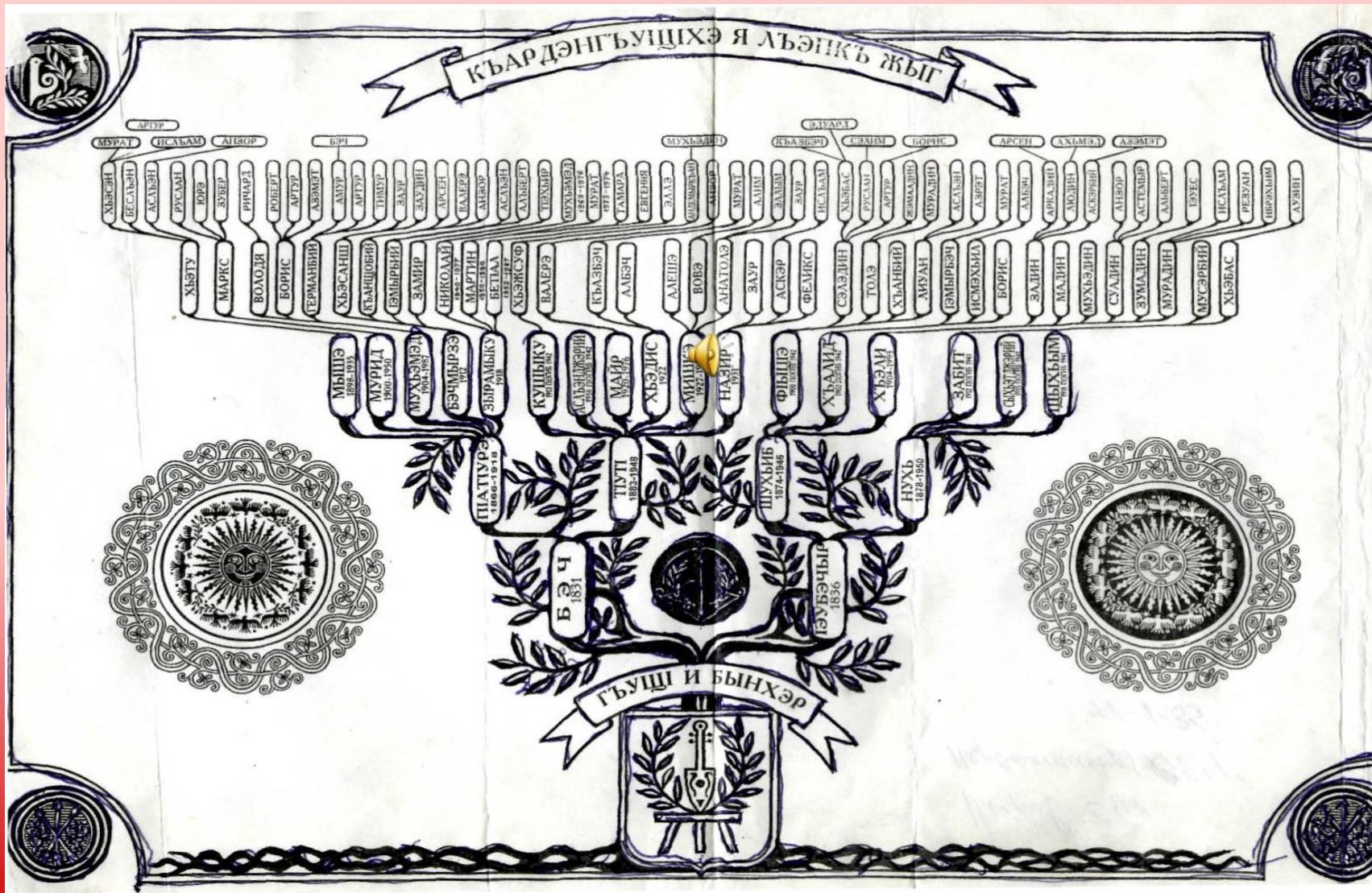
Дызэршыгушхуэ нэхъыжьыф!

Жы1эн хуейщ Зырамыку и къэхутэныгъэм пщ1э ин зэригъуэтар. Ар – КъБР-м и ц1ыхубэ артистщ, КъБР-м, АР-м гъуазджэмк1э, щэнхабзэмк1э щ1ыхи зи1э я лэжъак1уэш, КъБР-м и Совет нэхъышхъэм и Президиумым и Ш1ыхъ тхылъыр т1эунейрэ къыхуагъэфэщащ. Аркъудейкъым – Зырамыку Къардун Изэт и саугъэтым и лауреатщ.

Къардэнгъущхэ я лъэпкъ жыг!

Иумахуэ!!!

Уи макъ дахэм дэнк1и
къышилъэтыхъу,
Уи щ1ыхъ иным дэни
щытепсэлъыхъу,

Тепсэлъыхъ пэтми, яхуэмыхуу,
Къыптетхыхъ пэтми, нахуэмыхысу,
Лъэпкъ псо къызэрьипхъэхуфар
нэрылъагъурэ,
Нэрылъагъум и щэхур
къахуэмыхутэу, Къахуэмый1эш1у,
Уэ, а псом зыри хыумыщ1ык1 хуэдэ,
Хэбгъахъуэрэ гухэхъуэгъуэр уи1э
зэпыту - Илъэсищэм ушхъэдэхыну
ДО-ХЪУА-ХЪУЭ!!!

